

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Planhandläggare

@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(2)

2019-04-17

407-2106-19

Vattenfall Eldistribution AB

Att. WSP

E-post: @wsp.com

2019-11-08

2018-100108-0011

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken avseende förlängd nätkoncession för 70 kV-ledning mellan Håtuna – Kungsängen med avgrening Bålsta och Sigtuna samt Håtuna – Sigtuna med avgrening Bålsta, i Upplands-Bro, Sigtuna och Håbo kommuner, i Uppsala och Stockholms län

Redogörelse för ärendet

Vattenfall Eldistribution AB, nedan Vattenfall, ansöker om förlängd nätkoncession för befintliga ledningar inom regionnätet Håtuna – Kungsängen med avgrening Bålsta och Sigtuna, Håtuna – Sigtuna med avgrening Bålsta, Kungsängen – Överby samt Överby – Häggvik.

Ledningarna är en viktig del i Vattenfall Eldistributions regionnät och överför el inom ett stort område till underliggande nät. Ledningarna är därför av stor betydelse för en fungerande elförsörjning till flera större orter och landsbygden i regionen. Nätägaren har genom WSP översänt samrådsunderlag, daterat 12 mars 2019, för samråd enligt 6 kap. miljöbalken (MB).

Följande ledningar omfattas av den koncessionsansökan som Vattenfall samråder med Länsstyrelsen i Uppsala län om:

- Befintlig 70 kV (nominell spänning) luftledning mellan Håtuna och Kungsängen med avgrening Bålsta och Sigtuna och befintlig markkabel vid station i Sigtuna inom Upplands-Bro kommun, Sigtuna kommun samt Håbo kommun, Stockholms län och Uppsala län. Totalt uppgår kraftledningens längd till ca 25 km.
- Befintlig 70 kV luftledning (nominell spänning) mellan Håtuna och Sigtuna med avgrening Bålsta och befintlig markkabel vid station i Sigtuna inom Upplands-Bro kommun, Sigtuna kommun och Håbo kommun, Stockholms län och Uppsala län. Totalt är kraftledningens längd ca 12 km.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen lämnar endast synpunkter på delen som berör Håbo kommun i Uppsala län fram till länsgränsen till Stockholms län.

Ledningen går endast en liten del in i Uppsala län. Länsstyrelsen Uppsala uppskattar att den aktuella luftledningssträckningen för både Håtuna och Kungsängen och Håtuna och Sigtuna, som berör Håbo kommun, utgör knappt 200 meter när den korsar E18.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

2(2)

2019-04-17

407-2106-19407-
2106-19

Kommunens planarbete

Håbo kommun antog gällande kommuntäckande översiktsplan 2006 samt en fördjupad översiktsplan för Bålsta tätort 2010. Länsstyrelsen vill endast uppmärksamma Vattenfall att Håbo kommun håller på med att ta fram en ny kommuntäckande översiktsplan och den beräknas ställas ut för granskning under hösten 2019.

Uppllysning

Då ledningen går genom två län och den största delen av ledningen går genom Stockholms län är det Länsstyrelsen i Stockholms län som beslutar om betydande miljöpåverkan.

Deltagare

Chef plan- och bostadsenheten [REDACTED] har beslutat i detta ärende.
Planhandläggare [REDACTED] har varit föredragande.

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

[REDACTED]

[REDACTED]

Kopia till:

Håbo kommun
Länsstyrelsen i Stockholms län

2018-100108-0011 - 2019-11-08

Enheten för planfrågor

Datum
2019-05-22

Beteckning
407-12201-2019

Vattenfall eldistribution
@wsp.com

2019-11-08

2018-100108-0011

Yttrande över ansökan om förnyelse av nätkoncession för Håtuna – Kungsängen med avgrening Bålsta och Sigtuna inom Bålsta kommun i Uppsala län och inom Sigtuna och Upplands-Bro kommuner i Uppsala län och Stockholms län

Remiss med diarienummer 2018–100108

Ärendet

Verksamhetsutövaren har till Länsstyrelsen för samråd enligt 6 kap. 24 § miljöbalken översänt ett samrådsunderlag, daterat i mars 2019, gällande förnyelse av nätkoncession för befintlig 70 kV-ledning mellan Håtuna och Kungsängen med avgrening till Sigtuna och Bålsta, samt befintlig markkabel vid stationen i Sigtuna. Ledningen sträcker sig inom Upplands-Bro kommun och Sigtuna kommun i Stockholms län samt inom Håbo kommun i Uppsala län.

Vattenfall Eldistribution avser att ansöka om förlängd nätkoncession för fyra linjer vid samma tillfälle. Samrådsunderlaget beskriver alla fyra sträckningarna men samråd sker separat för varje sträcka. Ledningarna är viktiga delar i regionnätet och överför el inom ett stort område till underliggande nät. Detta ärende behandlar sträckan Håtuna-Kungsängen med avgrening till Sigtuna och Bålsta. Sträckningen byggdes år 1972 och 1975 och utgörs av en ca 25 km lång luftledning samt en ca 25 m lång markkabel vid station Sigtuna.

Länsstyrelsen Uppsala län har lämnat ett yttrande den 2019-04-07 (dnr. 407-2106-19) då en del av koncessionen går inom Uppsala län (Håbo kommun). Den aktuella luftledningssträckningen inom Uppsala län utgör knappt 200 meter. Länsstyrelsen i Uppsala framför i sitt yttrande att de vill upplysa om att en ny kommuntäckande översiktsplan håller på att tas fram och att denna beräknas ställas ut för granskning under hösten 2019.

Då större delen av ledningen går genom Stockholms län är det Länsstyrelsen Stockholm som beslutar om betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen har i sin roll att samordna statens intressen, tagit del av Försvarmaktens yttrande den 2019-05-13. Försvarmakten har inget att erinra.

YTTRANDE

Datum
2019-05-22/2019-05-22Beteckning
407-12201-2019**Länsstyrelsens synpunkter***Fornlämningar*

Ett antal fornlämningar finns inom och invid ledningssträckningen. Inför reparation och underhåll, där fornlämningar kan beröras så krävs det tillstånd enligt 10 § 2 kap kulturmiljölagen (KML). Ett tillstånd kan vara förenat med krav på arkeologiska åtgärder, till exempel arkeologisk kontroll eller schaktningsövervakning. Tillståndsansökan ska skickas till Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö i god tid innan planerad start för arbete.

Naturmiljö

Ledningsunderhåll bör utföras under den biologiskt minst aktiva perioden för att undvika negativ påverkan på djur- och växtarter. Vid ledningsunderhåll bör grova träd som hotar ledningen beskäras eller topphuggas i stället för att tas ner. Eventuella torrträd som måste tas ner bör få ligga utan att sågas upp. Bärande buskar bör lämnas kvar då dessa har en viktig funktion för många insekter och fåglar. Avverkningsavfall får inte läggas i sumpskogar och ängs- och betesmarker eller på skyddade biotoper som odlingsrösen och åkerholmar.

Elektromagnetiska fält

I samrådshandlingarna framkommer det att Vattenfall inte anser att elektriska fält är relevant att redovisa då elektriska fält av någon storlek enbart finns kring högspänningsanläggningar. Det beskrivs att det elektriska fältet från ledningarna lätt avskärmas av t.ex. växter, byggnadsmaterial osv vilket gör att det i princip inte alstras något elektriskt fält inomhus från ledningarna. Vattenfall redovisar inte om det förkommer något elektriskt fält utomhus vid bostäderna som ligger i nära anslutning till ledningarna. Handlingarna bör kompletteras med ett resonemang kring detta.

Vidare beskriver Vattenfall att det inte finns några riktvärden kring magnetiska fält och att man i den fortsatta processen kommer att följa Arbetsmiljöverkets, Boverkets, Elsäkerhetsverkets, Socialstyrelsens och Strålsäkerhetsmyndighetens rekommendationer. Beräkningar av de magnetiska fälten kommer att göras i samband med miljökonsekvensbeskrivningen.

Under 2012 presenterade Strålsäkerhetsmyndigheten en rapport om magnetfält i bostäder. I rapporten sammanvägdes resultat av över 20 epidemiologiska studier från hela världen som visar ett tydligt statistiskt samband mellan förhöjda magnetfält i boendemiljö och ökad risk för barnleukemi. Studierna har observerat en ökad risk vid magnetfältsexponering som i årsmedelvärde har varit högre än ca 0,4 mikrotTesla. I rapporten framkommer det dock att det saknas vetenskapligt stöd för att det skulle finnas en strikt nivå där risken för barnleukemi öka. Även om sambandet inte är säkerställt utgör studierna en anledning till vetenskaplig misstanke om kopplingen mellan magnetfältsnivåer i bostaden och en förhöjd risk för barnleukemi. Med bakgrund i detta ställer sig Länsstyrelsen bakom Vattenfalls

YTTRANDE

Datum
2019-05-22/2019-05-22Beteckning
407-12201-2019

bedömning att magnetfältsberäkningar behöver utföras som ett underlag till miljökonsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen anser även att en analys av beräkningarna behövs för att klargöra om skyddsåtgärder behöver vidtas vid befintliga bostäder längs ledningen.

Markföroreningar

Länsstyrelsen har kännedom om ett antal förorenade områden i närheten av aktuell linjesträckning, vilket nämns i underlaget. Skulle nya föroreningar upptäckas, ska dessa rapporteras till tillsynsmyndigheten.

I samband med reparation, underhåll eller byten av stolpar och reparation, underhåll och byte av eventuella fundament (syll/rustbädd) av impregnerat trä ska detta ske på ett sätt som innebär att föroreningar inte sprids. Länsstyrelsen anser att Vattenfall i kommande skede i tillståndsprocessen behöver redogöra för om de kreosotimpregnerade stolparna gett upphov till någon föroreningssituation och om så är fallet även redogöra för om denna utgör någon risk för människors hälsa.

Länsstyrelsen är i allmänhet av den meningen att det vid utbyte av gamla kreosotimpregnerade stolpar är lämpligt att undersöka om dessa gett upphov till någon föroreningssituation samt om någon typ av riskreducerande åtgärd är nödvändig.

Om markarbeten ska utföras ska det finnas en plan för hur eventuella föroreningar tas om hand samt hur eventuellt förorenade massor kommer att hanteras vid eventuella markarbeten.

Vattenverksamhet

Under rubrik 5.2.2 anges som försiktighetsåtgärd att anlägga mindre broar mm. Att lägga broar över små vattendrag kan även medföra behov av dispens från biotopskydd. Vattenfall AB behöver även se över om eventuella arbeten kommer att ske i vattenområde (för definition av vattenområde, se 11 kap. 2 § miljöbalken och Prop. 1997/98:45 s. 128). Om anläggningsarbeten såsom grävning, fyllning e.d. ska utföras i vattenområde definieras det som vattenverksamhet enligt 11 kap. 3 § miljöbalken. En vattenverksamhet ska antingen anmälas eller tillståndsprövas enligt 11 kap. 9-9b §§ miljöbalken, såvida det inte rör sig om ett undantag enligt 11 kap. 12 § miljöbalken.

Vattenfall behöver på egen hand bedöma om något markavvattningsföretags funktion (avvattnande förmåga) kommer att påverkas av planerade arbeten. Om markavvattningsföretagets funktion påverkas av planerade arbeten behöver en omprövning av markavvattningsföretaget göras. Omprövning sker hos mark- och miljödomstolen.

YTTRANDE

Datum
2019-05-22/2019-05-22

Beteckning
407-12201-2019

Upplysning

Länsstyrelsen beslutar särskilt om ledningen kan antas medföra betydande miljöpåverkan efter att ni har skickat en begäran om detta med en samrådsredogörelse.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av planchef [REDACTED]
[REDACTED]. Planhandläggare [REDACTED] har varit föredragande.

Kopia till:
Försvarmakten
Länsstyrelsen Uppsala län
Håbo kommun, Sigtuna kommun, Upplands-Bro kommun

2019-11-08

2018-100108-0011